

СТАНОВИЩЕ

На основание на Заповед No ЗПУПД-26-199 от 28.07. 2014 г. на Началника на Военна Академия «Георги Стойков Раковски», гр. София за включване в състава на научно жури за провеждане на защита на Георги Младенов Цветков – редовен докторант по научна специалност 05.02.24 Организация и управление извън сферата на материалното производство (Управление на сигурността и отбраната) на тема **«Формиране на отбранителната политика на Република България (1990 – 2010)»** за присъждане на образователната и научна степен «доктор»

От проф. д-р Пламен Иларионов Пантев, щатен преподавател в Юридическия факултет на Софийския университет “Св. Климент Охридски”, Катедра “Международно право и международни отношения”

Георги Цветков е зачислен като докторант на самостоятелна подготовка в катедра «Мениджмънт на сигурността и отбраната» при факултет «Национална сигурност и отбрана» на Военна академия «Г. С. Раковски». Дисертационният труд е обсъден и приет предварително на 09.07.2014 г. на заседание на същата катедра.

Цветков разглежда един значим и актуален в теоретично и практическо отношение изследователски проблем – добре познат и разработван в евро-атлантическата научна литература, но застъпван от малко български автори, от чиито разработки докторантът се “отгласква” и е цитирал коректно (Тагарев, Рачев, Шаламанов, Велкова). Авторът е описал точно необходимостта от адаптиране и

развитие на традиционните понятия и концепции в условията на развиващата се стратегическа среда. Заедно със споменатите и други български автори, разработващи проблематиката на сигурността, дисертантът се присъединява към творческото усилие за усъвършенстване на теоретичната проблематика на отбранителната политика в наднационален мащаб. Налице е пълно съответствие на темата на дисертационния труд с основното съдържание на разработката.

Георги Цветков е депозирал дисертационен труд е в обем от 257 стр., включително декларацията за оригиналност и списъка на цитираните източници. Използваните източници са сравнително скромни – 75 на чужди езици и на български език, включително 5 речника, нормативни актове и официални документи.

Дисертационният труд разглежда въпроса за отбранителната политика на България в контекста на Политологията, Теорията за управлението и Изследванията в областта на сигурността. Авторът е посочил в Автореферата си научни и научно-приложни приноси. От първата група приемам за основателни следните: систематизиране и анализиране на теоретичните основи на отбранителната политика, нейния обхват и компоненти; анализиране и извеждане на критерии за оценка на отбранителната политика и, систематизиране и анализ на основните решения в отбранителната политика на Република България през 1990-2010 г. и основните фактори, довели до нейното формиране. Четвъртият научен принос също има основание да бъде посочен, но с изричната забележка, че сред посочените фактори т. нар. “външнополитически фактори” са неоснователно оценени с принижена тежест. В съвременната стратегическа среда, повлияна от

превръщането на света в единно икономическо, екологическо, хуманитарно, информационно и военнополитическо пространство влиянието на външнополитическите фактори има доминираща тежест дори за средните и големите държави, включително за водещите центрове на сила в международните отношения. България като малка страна е ярко потвърждение на доминиращото действие на този фактор.

Посочените четири научно-приложни приноса считам за основателни: задълбочено изследване на еволюцията на българската отбранителна политика след края на Студената война; анализ на опита, който може да бъде използван за избягване на допуснатите слабости при вземане на бъдещи решения; формулиране на основните предизвикателства пред бъдещата отбранителна политика на България, както по отношение на заплахите и средата за сигурност, така и по отношение на вътрешните ограничения (политическа воля и ресурси) и, вариантите за развитие на въоръжените сили на Република България, които намират баланс между амбиции и ресурси при търсенето на отговор на предизвикателствата на средата за сигурност.

Получените резултати и посочените приноси обогатяват съществуващите знания в посочените теоретични области и носят потенциал да бъдат реализирани в практиката. Става въпрос за приноси, които Цветков е реализирал самостоятелно както в дисертационния си труд, така и в посочените от него публикации по темата.

Наред с посочените по-горе критични бележки може да се добави и тази, че част от проблемите по адекватно дефиниране на българската отбранителна политика са и проблеми, стоящи пред НАТО и че на предстоящата през септември тази година среща на върха в Уелс, Великобритания тези въпроси следва да бъдат обсъдени и по тях да се вземе решение. Друга критична бележка е беглото маркиране на решението на Народното събрание да се изпрати български “мироопазващ” контингент в по същество бойна обстановка в Ирак през 2003 г. Правилно се отбелязва, че това е първото участие на Българската армия в бойни действия след Втората световна война, но е пропуснато да се подчертае, че съвременната демократична отбранителна политика изисква ясен и гарантиращ сигурността на войските мандат от политическите лидери – очевиден проблем на незрелите тогава български гражданско-военни отношения.

Докторантът е постигнал своята основна изследователска цел, формулирана на с. 4 на дисертационния труд и е доказал изследователската си теза, формулирана на същата страница.

В заключение, считам, че дисертационният труд на Георги Цветков отговаря на изискванията за придобиване на образователната и научна степен «доктор» и давам своята положителна оценка с оглед присъждането му на ОНС «доктор» по научна специалност 05.02.24 Организация и управление извън сферата на материалното производство (Управление на сигурността и отбраната).

София

06 август 2014 г.

ПОДПИС: